

ארגון ברית אבות
מסייעת לכל יהודי
בכל גיל
ובכל מקום בעולם
לקיים את מצוות המילה
בצורה מקצועית ובשמחה
באמצעות צוות מוהלים
מוסמך ומנוסה.

ב"ה

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשיות נצבים וילך תשפ"ו

מפעולות הארגון

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

חדש! יצא לאור הספר
"חביבות הברית"
אוצר סיפורי צדיקים ופנינים
בעניני מצות מילה.
הכנה למצוה מתוך חביבות.

מהספר פניני הברית

אתם נצבים היום. (כט ט) נסמכה לפרשה דלעיל, ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו וכו'. ולא כתיב תצליחו, דעל ידי ברית מילה זוכה לשתי דברים דהיינו שמוסיף כת, כמו שכתוב (משלי ב) יצפון לישרים תושיה. ולכך, אברהם אבינו עליו השלום כל זמן שלא היה נימול לא היה יכול לעמוד בפני השכינה, ולכך נאמר באברהם אבינו עליו השלום, ויפול על פניו. שכל זמן שלא נימול לא היה יכול לעמוד, כי זהו מותר האדם מן הבהמה שהולך בקומה זקופה מחמת שיש לו שכל ויש להראש חשיבות, אבל רוח הבהמה יורד למטה, ועוד ערלת הלב להשכיל בתורה, וזהו שאמר הכתוב, ושמרתם את דברי הברית. ועל ידי כן תרויחו שתי דברים א. למען תשכילו. שתשכילו בתורה, וגם במילי דעלמא יהיה כל מעשיו בחזקת חכמה ובעצה טובה, ב. שיהיה לכם בריאות הגוף ותקומה, וזהו שאמר הכתוב, אתם נצבים וכו' לפני ה' וכו': (שערי צדק)

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא. (ל יא) יובן בסיעתא דשמיא לפרש כי ידוע (שמות רבה כג) שהמילה נקראת זאת, גם ידוע מה שכתב העוללות אפרים (אות שצ"ה) כי יש ג' דברים שחסרון הוא יתרון הפך הטבע, והאחד הוא המילה שכריתת הערלה שמחסרים אותה מן האבר היא סיבה ליתרון ולריבוי, גם עוד הנה תמצא שכל המצות לא יתחייב האדם לעשות לבנו כי אם עד שיגדל אבל מצות המילה היא איננה רחוקה אלא תכף אחר שמונת ימים צריך לקיים בו מצות מילה, וז"ש כי המצוה הזאת. היא מצות המילה שנקראת זאת, אשר אנכי מצוך לא נפלאה היא ממך. לשון חסרון כמו לא נופל אנכי מכם רצה לומר אל תחשוב שזאת המצוה היא מחסרת ממך כלום כי כריתת הערלה ליתרון תחשב לך ולא לחסרון וקודם הסרת הערלה היתה נחשב חסר ועתה בהסרת הערלה נעשית שלם, וגם עוד היא יקרה וחביבה ביותר כי לא רחוקה היא. כי היא שייכת באדם קודם כל מצוה, כי אפילו מי שהוא בכור פדיונו הוא אחר שלושים אבל מצות המילה היא קרובה מאד שהיא לשמנה ימים ודו"ק: (מלאך הברית)

כי לא תשכח מפי זרעו

הבטחת התורה שלא תשכח מזרע ישראל, אחד הסמלים המוחשיים ביותר לכך הוא ברית המילה – אות בבשרנו, שאינו ניתן לשכחה, זהו חותם נצחי שלא נמחק, עדות חיה לכך שישראל קשורים לעולם בבוראם.

לפני מספר שנים כשבאנו לעיר אודסה שבאוקראינה בעשרת ימי תשובה, כדי לערוך 3 בריתות מילה ליהודים מבוגרים שעדיין לא קיימו מצווה זו, נגש יהודי כבן 83, ששמע שהגיע מוהל לעיר, ביקש גם הוא להיכנס בבריתו של אברהם אבינו, כשביקשו מסמכים המאשרים את יהדותו, הביא מביתו תעודת לידה מקורית המעידה בבירור על יהדותו, סיפר האיש כי אשתו שאינה יהודיה, מתה ולכן הגיע בראש השנה לתפילה והתרגש מאוד מהתפילות ומהקדושה, ההתלהבות הזו הביאה אותו להישאר מחובר עוד יותר לקהילה, ומתוך התעוררות הלב ביקש לקיים את מצוות הברית, כמה מפליא שהדבר אירע בימי תשובה – ימים בהם כולנו מחפשים לשוב אל שורשינו ולקשר הנצחי עם הקב"ה, גם יהודי בן 83, לאחר חיים ארוכים, הגיע לנאמר בפרשה "כי לא תשכח מפי זרעו", כך אנו רואים בעינינו איך גם אחרי עשרות שנים בגלות, ברית אברהם אינה נשכחת, ולב היהודי מתעורר לשוב ולחבור לעם ישראל ולבריתו הנצחית.

בתפילה שנזכה לשוב בתשובה שלימה ולהתקרב ל השם בשמחה
המוהל אהרן יוסף קרמר

הנסתרות לה' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו. (כט כח) בגמי' (שבת קל) תניא ר"ש בן אלעזר אומר כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזירת המלכות כגון עבודת כוכבים ומילה עדיין היא מוחזקת בידם וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן וכו' כגון תפילין עדיין הוא מרופה בידם וכו', שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזירה על ישראל שכל המניח תפילין על ראשו ינקרו את מוחו והיה אלישע מניח תפילין וכו' ורץ אחריו כיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו א"ל מה בידך אמר לו כנפי יונה, ופי' התוס' הרי שלא מסר עצמו לומר תפילין הן וכו', אולם במצות מילה הלכו בני ישראל במסירות נפש באתגליא ועושין משתה גדול עיי"ש בתוס' (ד"ה שש אנכי) ור' אליעזר במתניתין שאומר אם לא הביא כלי מערב שבת מביאו בשבת מגולה וא"ר לוי לא אמרה ר"א אלא לחבובי מצוה עיי"ש, והיוצא לנו מכל זה שמצות מילה הוא דוקא באופן אתגליא והיינו מעליותן של ישראל וגדלותן, שאפילו בשעת הסכנה בגזירת המלכות אין מסתירין מצוה זו ועל פי זה יש לפרש והנגלות. רומז למצות מילה כאשר בארנו שעושין אותו באתגליא, לנו ולבנינו יש לומר על פי מה דאיתא בשם הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זצ"ל על מה שאומרים הרחמן בברהמ"ז מיום השמיני והלאה ירצה דמו, פירוש דם מילה של האב, שכל ההוכחה לקבלת המצוה שלו הוא בשעה שמל את בנו עכדה"ק, וזהו לנו ולבנינו. בבת אחת עד עולם שלמצות מילה יש קיום ותוקף עד עולם ומוחזקת מצות מילה בידם כנ"ל, וזהו שמסיים לעשות את כל דברי התורה הזאת. שהרי מצות מילה שקולה כנגד כל מצות שבתורה וא"ש: (עטרת דוד)

אתם נצבים היום כלכם וגו'. איתא מהרה"ק רבי שמחה בונם מפשיסחא זיע"א, על דרך משל, לחייל שברח מחטיבתו בעת שלום ואחר כך בעת מלחמה חזר לחטיבה, אף על פי שמן הראוי היו צריכים לענשו על שברח מחטיבתו אבל כאשר המלך רואה את המסירות נפש של החייל הזה שהצטרף לחטיבתו מרצונו הטוב בעת מלחמה וסכנה אזי מוחל לו על זה, כך היה לנו כל חודש אלול לשוב את ד', ולא חזרנו עדיין בתשובה, אולם כאשר אנחנו באים להתיצב לפני השי"ת בימים הנוראים ביחד עם כל ישראל, אזי השי"ת מוחל לנו, וזה אתם נצבים היום. תתיצבו היום בראש השנה בחזרה לחטיבה אזי השי"ת ימחול לכם על כל עוונותיכם, אף שלא שבנו עדיין, וזה הרמז של, ומל ד' אלקיך את ל בבך ו את ל בב ר"ת אלול, כי בשעה שכולם מתיצבים לפני השי"ת, הוא בבחינת ברית מילה, ששבים אל ד', ובזכות כך השי"ת מוותר לכולם: (קול מבשר בשם מקור ברוך סערעט ויז'ניץ)

לא בשמים. יתבאר על פי מה שכתב א"ז זללה"ה בייטב לב (פרשת אמור) לפרש הכתוב (תהלים קיט) שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב. שדרשוהו חז"ל (מגילה טז:) על מצות מילה, דהנה כתיב, לא בשמים הוא וגו' כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו. והענין כי התורה היא שס"ה מצוות לא תעשה ורמ"ח מצוות עשה, ותחילה צריך להיות סור מרע הרחק כמטחוי קשת לבלי לנגוע בקצהו כי יטמא ומטמטס לבו לבלי להבין הנוגע בו ולהשכיל דרך ה' לעשות צדקה ומשפט ומישרים ואחר כך עשה טוב תורה ומצוות ומעשים טובים, ועל כן למי שעדיין לא גירש מתוכו חלק הרע הרי הוא מסמא עיניו ונדמה לו כי דרך הקודש הוא בשמים או מעבר לים אבל התורה מדברת על לב שסר מרע אז בעיניו יראה ובלבבו יבין כי קרוב הדבר מאד, והנה שורש מצות מילה מבואר בספרים הקדושים (מורה נבוכים ח"ג פמ"ט) להסיר כח הרע ולהחלישו, וזה שאמר שש אנכי על אמרתך זה מילה, כמוצא שלל רב. פי' שבלא יגיעה ועמל יבא לקיום המצוות כי על ידי שהוא סר מרע נקל לו להיות עושה טוב כי קרוב אליו הדבר לעשותו עכ"ד וזהו כוונת המדרש (פרשת תזריע) תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ. תן חלק לשבעה אלו שבעת ימי נדה וגם לשמונה אלו שמונת ימי מילה, אם שמרת ימי נדה אני נותן לך בן ואת מולו לשמונה ימים כי מאחר שקיים אזהרת סור מרע ופירש מן העבירה בשמירת ימי נדה מעתה בניקל יעלה לו לשמור לעשות ולקיים את כל התורה והמצוות ולכן בא בשכרו דווקא במצות מילה, כי מצוה זו היא המסייעת לו לאדם להגיע לידי עשה טוב בקיום המצוות ועל זה מסיים הכתוב כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ כי באם יתרחק האדם מן הרע כמטחוי קשת שוב לא יחשב בעיניו קיום התורה והמצוות כדבר רע וקשה מלהשיג חלילה אלא אדרבה כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו: (ברך משה תזריע)

מי יעלה לנו השמימה. דורשי רשומות אומרים מי יעלה לנו השמימה ראשי תיבות מילה וצריך להבין כוונתם נראה לי דכתיב, דרכיה דרכי נועם. וכל מצוות ה' אינם מתנגדים לטבע האדם ואין בהם מדת אכזריות, חוץ ממצות מילה, שקשה על האב למול את בנו הרך ורחמנותו עליו, וזה נגד הטבע קצת, אבל ה' עוזר לאב לקיים המצוה בתמימות, כדאמרו (בראשית רבה מט) וכוונת עמו. שעמד לימינו לעזור, וזה כוונת הפסוק, לא בשמים היא. שאין התורה נגד טבע בני אדם וקרובה לעשות, לאמר מי יעלה לנו השמימה. ראשי תיבות מילה, אפילו מצות מילה שקשה ביותר מכל מצות, מכל מקום, קרוב אליך מאד. כי אם יזמין עצמו לכך, הקדוש ברוך הוא עוזרו, וקל להבין: (כתב סופר)

ובזה פרשתי, כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים. פירוש השם הוי' שנכנס לברית כמו שכתוב בזוהר הקדוש, מי יעלה לנו השמימה. ראשי תיבות מילה וסופי תיבות הוי', רצה לומר אם נכנס השם הוי' בברית, ממילא יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים, רצה לומר בתורה שלמד ובמעשים טובים שעשה על כל שורה שם הוי', אמן: (תפארת שלמה)

מי יעלה לנו השמימה וגו'. הנה איתא בספה"ק ראשי בשמים שמוהל שהוא צדיק אמת רואה שם הויה לפניו בשעת המילה עכ"ד, ובזה יובן מ"ש בתיקונים (תיקונים ב) מי יעלה לנו השמימה. ר"ת מילה וס"ת שם הויה, וזהו הקשר שיש בין מילה לבין שם הויה שהמוהל שהוא צדיק רואה שם הויה בשעה שהוא מל: (חיים לכל חי)

כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו. (ל יד) נראה לרמוז בסיעתא דשמיא בהקדים מ"ש הרב נפש חיים (דף ל"ה:) בשם מדרשי רז"ל שאמרו בזכות המילה אנחנו נגאלים, גם אמרו רז"ל על ידי מצות כבוד אב ואם אנחנו נגאלים, וכתב שם הטעם לשתים אלה והוא כיון שיש לישמעאל זכות מן המילה במקצת ולעשו זכות מכבוד אב במקצת על כן כאשר ישראל מקיימים שתיים אלה כהלכתן הם נגאלים מידם כי הגלות הוא אצלם עכ"ד, והנה ידוע כי המילה נרמזה בפה והיינו כי מילה בגימטריא פה, ובלב נרמז הכבוד כי כבוד גימטריא לב, והנה מאד גימטריא גאולה וזה שכתוב כי קרוב אליך הדבר מאד. גימטריא גאולה, ובאיזה דבר תהיה קרובה אליך הגאולה, אמר בפיך ובלבבך לעשותו. דהיינו בשתי מצות של המילה ושל כבוד הנרמזים בפה ובלב: (מלאך הברית)

פרשת וילך

לראות את פני יי אלקיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת. (לא יא) אמרתי כי טעם זו המצוה של המילה היא לזכות להראות את פני ה' אלקיך. כי הקדוש ברוך הוא משרה שכினתו במקום שמקיימין מצוה זו, ואם תאמר איך אפשר כי הקדוש ברוך הוא עצמו מתראה בעת המילה ולא כן בקיום שאר המצות, לזה אמרתי פני ה' אלקיך. ירצה אל תתמה על זה כי דע כי כל מעייניו יתברך וכל מגמת פניו אינו רק לראות ולהסתכל באיזו מקום יבחר לשרות שכினתו בו וכראותו הילד הקטן הזה מצטער כל כך על קיום זו המצוה משרה שם שכினתו ובוחר בו, וכיון שכן הוא כי הקדוש ברוך הוא נמצא ומתראה שם ראוי שכל ישראל אשר בעיר הזאת של מקום המילה ימצאו שם כנזכר בפרקי ר' אליעזר, ואם כן ראוי הוא כי בבוא כל ישראל לראות את פני ה'. והוא לפי שהמקום הזה של הנימול בו בחר ה' ראוי שגם נלווה ונחבר עם המצוה הזו את דרוש התורה הזו וזה שאמר תקרא את התורה הזאת: (עץ הדעת טוב לר' חיים ויטאל)

ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי אתו. וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכול ומצאוהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלה. (לא טז יז) אמר רבי אחא, יום אחד היה חרון אפו של הקדוש ברוך הוא, אילו עשו תשובה פושרו, אמר רבי תנחומא פיס פיא אינון עבדין ואנא עבדת אינון עבדין ועזבני והפר את בריתי. ואנא עבדת ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכול... ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלה. אילו הוה בגבי לא הוה אתא לי אילו הוה בגובי לא גלית וציון אומרת עזבני שחנני, ותאמר ציון עזבני ה' וה' שחנני. (פסיקתא דרב כהנא פסקא יז ד) ויש לבאר על פי המדרש, אמר רב עוקבא, בליל תשעה באב נכנס אברהם אבינו לבית קדשי הקדשים אחזו הקדוש ברוך הוא בידו והוה מטייל בו ארוכות וקצרות, אמר לו הקדוש ברוך הוא, מה לידידי בביתי. אמר לו רבוני, בני היכן הם, אמר לו חטאו והגליתים לבין האומות, אמר לו לא היו בהן צדיקים, אמר לו עשותה המזמתה, אמר לו היה לך להסתכל בטובים שבהם, אמר לו סוגיהון בישין, דכתיב עשותה המזמתה הרבים. אמר לו היה לך להביט לברית מילה שבבשרם. אמר לו חייך, כפרו בה, שנאמר, ובשר קדש יעברו מעליך. ולא מצינו שענה לו אברהם אבינו על זה, ופירוש, שכיון שלא נימולים לכן אין ה' בקרבי ואינו מצילם: **בביאור המדרש קשיא** איך סלקא דעתיה דמצוה אחת בלבד תגין עליהם אע"פ שעברו על כל המצות כולם. ונ"ל בס"ד טעם שתועיל מצוה כנגד הכל מפני שהיא קבועה בגוף האדם, וכל הקבוע כמחצה על מחצה דמי, והשיב לו ובשר קודש יעברו מעליך. שהפרו ברית ואין למצוה זו קבע בבשרם כדי שתאמר כל הקבוע כמחצה על מחצה: (בניהו בן יהוידע מנחות כג)

ימי הילולא של צדיקים בשבוע זה

יום שני י"ח אלול	הגאון הרב ר' יהודה ליווא ב"ר בצלאל זצ"ל המהר"ל מפראג.
	רבי עבדאללה סומך זצ"ל.
יום שלישי י"ט אלול	הרב יעקב מאורליאנס תלמיד הרבינו תם הי"ד.
יום רביעי כ' אלול	הרב יוסף שלמה כהנמן זצ"ל מייסד וראש ישיבת פונוביז'.
	הרב אליהו לופיאן זצ"ל משגיח ישיבת כנסת חזקיהו ומחבר הספר לב אליהו.
	הרב משה אריה פריינד זצ"ל גאב"ד ירושלים.
יום חמישי כ"א אלול	הרב יונתן אייבשיץ זצ"ל מחבר ספרי יערות דבש כרתי ופלתי ועוד.
יום שישי כ"ב אלול	הרב יעקב ב"ר משה הלוי מולין סג"ל זצ"ל (מהרי"ל).
שבת קודש כ"ג אלול	הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זי"ע.
	הרה"ק ר' משה בצלאל אלטר הי"ד בן השפת אמת זי"ע.

סיפורי צדיקים ליומא דהילולא בשבוע זה [מהספר חביבות הברית]

שלישי למילה הוא ענין ביקור חולים: כתב המהר"ל, דיש בשלישי למילה מצות בקור חולים, וכן שמעתי בשם הגה"ק מסוכטשוב זצוקל"ה, שאמר כי חביב אצלו לילך על סעודת שלישי למילה מפני דברי המהר"ל ז"ל: (פסקי תשובה)

בזכות תפילה מעומק הלב: רבי אורי מסטרעליסק זצוק"ל סיפר פעם אחת בזה הלשון, כידוע היה אבי ז"ל בעל עגלה ואחר כך חייט עני ודר בכפר, באותו כפר לא היו עשרה יהודים ולא נמצא שם מנין לשום דבר שבקדושה, כשנולדתי והוצרך אבי להכניס אותי בבריתו של אברהם אבינו, היה אז בעניות שאין לשער, לא היה לו כלום להכין לסעודת הברית וגם לא יכול היה לשכור עשרה אנשים מהעיר הסמוכה שיבואו אל הכפר על ברית כמנהג הכפרים אז, מובן כי היה בצער מאוד על זה ולא ידע לשית עצה בנפשו, כבוא יום הברית הלך על הדרך שבין הכפר להעיר הסמוכה לראות אולי יש עובר אורח שיצטרף למנין אבל לא ראה שום יהודי, חלפו השעות וכבר היה חצות היום ועוד לא היה מנין עשרה, התחיל אבי לבכות ולבקש מהשם יתברך שיזמין לו יהודים אחדים בכדי שיוכל לקיים את המצוה הגדולה ההיא כדת, עודנו עומד בבקשתו והוא רואה מרחוק עגלה נוסעת ומתקרבת אליו, מיד הכיר כי הנוסעים המה יהודים וגם המה הנוסעים ראוהו כשהוא עומד ובוכה, התקרבו אליו יותר ושאלוהו יהודי מדוע אתה בוכה, השיב להם הנה בן נולד לי והיום עלי להכניסו בבריתו של אברהם אבינו ופה בכפר אין עשרה מבני ישראל וגם אין לי כלום לצרכי סעודה, מיד אמרו לו אל תדאג אנחנו מחותנים נוסעים מחתונה ויש אתנו כל מיני מתיקה וגם יין שרף לרוב, בתוכינו יש גם רב וגם יודע נגן, ובכן ניסע אצלך ונביא את בנך בבריתו של אברהם אבינו, וגם נעשה סעודת ברית כיד המלך, וסיים מרן רבינו הקדוש זי"ע שהסנדק היה אברהם אבינו, הרב היה משה רבינו, היודע נגן היה דוד המלך עליו השלום ובצעמם: (אמרי קודש השלם)

האם בגלל שאין כסף לא נעשה ברית: ר' אורי מסטרעליסק היה דר בעיר לעמברג, ומקום דירתו היה במרתף צר וקטן והיה עני ואביון מדוכא רחמנא ליצלן, ופרנסתו היה שאשתו הצדקת היתה מוכרת בלויי הסחבות על השוק והוא ישב תמיד בבית המדרש ועסק בתורה ובעבודת השם יתברך בהתלהבות נפלאה כידוע דרכו בקודש, אולם היה כל כך בהצנע לכת עד ששום איש לא ידע ממנו ומהתנהגותו בקדושה וטהרה מאומה, ויהי פעם אחת נולד לו בן זכר וכיבד במצות סנדקאות את הגביר המפורסם הרב החסיד ר' ליב דיממעליס זצ"ל משום שהיה גיסו של רבינו הקדוש הרבי מלובלין זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא, והברית מילה היה בבית המדרש כנהוג, ואחר הברית מילה הלכו האנשים הקרואים בעלי מצוה לבית הבעל הבית הרה"ק ר' אורי לאכול שם סעודת מצוה כנהוג, וכבואם לדירתו בהמרתף וישבו שם על השולחן והמתינו עד שיערכו על השולחן לאכול ולשתות כנהוג, אולם להרב ר' אורי אין כלום בביתו ולא היה לו שום דבר ליתן לפניהם, אבל לא היה להרב שום עגמת נפש מדבר הזה רק הלך על הרצפה אחת הנה ואחת הנה בדביקות נפלא להשם יתברך כדרכו בקודש, אולם אשתו היולדת היתה בוכה ואנחה מרוב הבושה אשר אין לה מה ליתן לפני האנשים הנכבדים הקרואים כמנהג אצל כל ישראל, וכשמעו האנחות והבכיות היוצאות מקירות לב אשתו היולדת ענה ואמר בפנים שוחקות ובלב שמח כדברים האלה, נא אז אורי האט ניט וואס מכבד צי זיין דעהם עולם זאל אורי ניט דאס קינד מאכין פאר איין יהודי, דבריו הקדושים האלו היוצאים מפיו החוצב להבות עשו רושם בלב כל הקרואים עד שנתפעלו כולם מגודל התמימות והצדקות שלוה, ושלחו תיכף אחר יין שרף ומשקאות ומעדנים ואכלו שמה סעודת מצוה בשמחה וטוב לב כנהוג: (התגלות הצדיקים)

לא ויתר על הסנדקאות: יהודי נאמן מתושבי עיר הקודש ירושלים ת"ו כיבד את מרן הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זצוק"ל בסנדקאות בברית מילה שערך לבנו, והרב הצדיק סבר וקיבל, והנה יומיים לפני הברית עלה אבי הבן שוב אל ביתו של הגאב"ד, וביקש מאד להתנצל על בקשתו לסגת מן ההזמנה... היות ואיש אחד הציע לו חמשת אלפים דולר (\$5000) תמורת הסנדקאות, והיות והוא נצרך מאד לממון זה, לכן מבקש הוא מהרב לוותר על הסנדקאות, אמר לו הרמ"א, על מצוות אין ביכולתי לוותר, ואכן ערך הגרמ"א את הסנדקאות בדחילו ורחימו, ופניו נהירות בנהירו עילאה, והיה בשמחה גדולה כל אותה הברית, והנה לאחר שנסתיימה הברית וכבר עלה הגאב"ד לביתו נאווה קודש, שלח את המשמש לקרוא אליו את בעל הברית, כשהגיע אבי הבן העניק לו הרב לתוך ידו חמשת אלפים דולר (\$5000) טבין ותקילין, בהטעימו שאין זה בשכרה של מצוה, שאי אפשר לשער שכר מצוה גדולה זו, רק כדי שלא יחוש שהפסיד כאן כסף... כי בעל השמחה צריך להיות בשמחה! ובדווקא קרא לו לאחר הברית, כדי שיעשה המצוה כראוי לשם שמים, ולא בשביל הרווחת הממון חלילה, ורק אחר כך העניק לו מענק לידה ללא קשר לקיום המצוה. ("טיב הזכרונות", מרן הגאב"ד הגרמ"א זצוק"ל)

לומר בנוסח שאמרו תמיד בליל הוואכנאכט: הגה"ק רבי משה אריה פריינד זצ"ל גאב"ד ירושלים בא להשתתף בסעודת וואכנאכט אצל הרה"ח ר' מרדכי הערקאוויטש, ושאל אחד מתלמידיו בדרך צחות אולי כאן בירושלים שהבתים בנויים מאבנים ולא מעצים ויתידות כמו בחוץ לארץ שיש לשנות ולומר וויפיל טראפן וואסער אויפן דאך וכו' ענה הגאב"ד זצ"ל, מ'זאגט אזוי ווי מיר אבין מקבל געוועהן אינדערהיים פון אונזערע עלטערן, און מ'איז נישט משנה, ממילא דארף מען דא אויך זאגן "וויפיל נעגל אויפן דאך אזופיל מלאכים אויף די וואך" [אומרים כמו שקיבלנו מאבותינו, ואין משנים, ולכן גם כאן יש לומר הנוסח המקובל]: (זקניך ויאמרו לך)

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציהם, אמן.

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאנים ז"ל הולצמן

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות